

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 7 mars 2007

om statligt stöd nr C 41/2004 (f.d. N 221/2004) Portugal – Investeringsstöd till ORFAMA, Organização Fabril de Malhas S.A.

[delgivet med nr K(2007) 638]

(Endast den portugisiska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2007/494/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter uppmaning till alla berörda parter att yttra sig enligt dessa bestämmelser ⁽¹⁾, och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

I FÖRFARANDET

- (1) Genom ett brev av den 5 maj 2004 (registrerat den 19 maj 2004) meddelande Portugal kommissionen sin avsikt att bevilja stöd till ORFAMA, Organização Fabril de Malhas S.A. (nedan kallad "ORFAMA") för att bidra till detta företags finansiering av en investering i Polen. Kommissionen bad om ytterligare upplysningar i ett brev av den 15 juli 2004, som Portugal besvarade genom ett brev av den 30 september 2004 (registrerat den 5 oktober 2004).
- (2) Genom ett brev av den 6 december 2004 informerade kommissionen Portugal att den hade beslutat att inleda det förfarande som fastställs i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende stödet i fråga.
- (3) Genom ett brev av den 4 februari 2005 (registrerat den 9 februari 2005), inkom de portugisiska myndigheterna med sina kommentarer inom ramen för detta förfarande.
- (4) Kommissionens beslut om att inleda förfarandet har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* ⁽²⁾. Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

⁽¹⁾ EUT C 14, 20.1.2005, s. 2.⁽²⁾ Se fotnot 1.**II NÄRMARE BESKRIVNING AV STÖDET****Stödmottagaren**

- (5) ORFAMA producerar trikåvaror och är beläget i Braga, en region som omfattas av artikel 87.3 a i EG-fördraget. Företaget som grundades 1970 har 655 anställda och en årlig omsättning på 25 miljoner euro. Det äger 45 % av ett annat trikåproducerande företag, "Marrantex". Företaget säljer huvuddelen av sina produkter i EU (50 %), Förenta staterna och Kanada (38 %) och Japan (5 %) ⁽³⁾.

Projektet

- (6) Projektet består av förvärvandet av två textilföretag, Achimode SP och Wartatex SP, som är belägna i Lodz, Polen. Båda dessa företag producerar kläder.
- (7) ORFAMA inledde ett samarbete med de polska företagen 1995 om underleveranser, och dessa företags produktion står för nästan 30 % av ORFAMA:s omsättning. ORFAMA beslutade följaktligen att köpa de två polska företagen för att konsolidera sin närvaro i Polen och marknaderna i Östeuropa.
- (8) De portugisiska myndigheterna påpekade att ORFAMA kommer att upprätthålla sin nuvarande produktionskapacitet i Portugal, och inte ämnar flytta verksamheten till Polen. Projektets syfte är att öka produktionsvolymen, frigöra kapacitet i Portugal för tillverkning av produkter med högre mervärde och få tillträde till de tyska och östeuropeiska marknaderna.
- (9) De portugisiska myndigheterna anser att projektet kommer att bidra till att förstärka konkurrenskraften för EU:s textilindustri, med tanke på att ORFAMA samt de polska företagen står inför en ökande konkurrens från länderna i Asien, särskilt Kina. Projektet avslutades i december 1999.

⁽³⁾ Alla uppgifter kommer från meddelandet.

Stödet

- (10) Investeringen för förvärvandet av båda företagen uppgick till 9 217 516 euro (8 900 205 euro för Archimode och 317 311 euro för Wartatex). ORFAMA finansierade 97 % av investeringen genom banklån och resten med egna medel.
- (11) Portugal har för avsikt att bevilja ORFAMA en skattelättnad på 921 752 euro, vilket motsvarar 10 % av de samlade stödberättigade investeringarna, i samband med ovannämnda projekt.
- (12) Åtgärden omfattades av en portugisisk ordning som syftar till att främja moderniseringen och internationaliseringen av ekonomiska verksamheter ⁽⁴⁾. I denna ordning krävs det att stöd till stora företag anmäls för varje enskilt fall.
- (13) De portugisiska myndigheterna förklarade att begäran om stöd lades fram den 31 mars 2000. Projektet blev av strategiska skäl genomfört en kort tid före detta datum, med antagandet att det skulle bli stödberättigat i enlighet med den berörda portugisiska stödordningen. På grund av interna förseningar anmälde de portugisiska myndigheterna stödet först i januari 2004.

III BESKRIVNING AV DE SKÅL SOM LETT TILL ATT FÖRFARANDET INLETTS

- (14) I sitt beslut att inleda förfarandet avseende det aktuella ärendet angav kommissionen att den skulle undersöka åtgärden mot bakgrund av undantaget i enlighet med artikel 87.3 c i EG-fördraget för att fastställa om stödet kan anses vara stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.
- (15) Kommissionen angav också att den skulle undersöka åtgärden på grundval av de kriterier som vanligtvis används för att utvärdera stöd till stora företag som är avsedda för projekt för direktinvesteringar i utlandet, med tanke på den likhet som detta ärendet har med ärenden med in-

vesteringsstöd utanför EU. Åtgärden anmäldes i enlighet med en portugisisk ordning för att främja internationaliseringen av portugisiska företag. Det bör uppmärksammas att Polen ännu inte var medlem i EU då projektet genomfördes och stödansökningen lämnades in. Investeringen var därför stödberättigad som en direktinvestering i utlandet i enlighet med den relevanta portugisiska stödordningen.

- (16) I dessa typer av ärenden väger kommissionen stödåtgärdens fördelar med hänsyn till dess bidrag till den internationella konkurrenskraften för den berörda EU-industri mot eventuella negativa effekter i gemenskapen, såsom riskerna för flyttning av produktion och eventuella negativa effekter på sysselsättningen. Kommissionen tar också hänsyn till behovet av stöd, med hänsyn till riskerna i samband med projektet i det berörda landet, samt företagets brister, som t.ex. är typiska för små och medelstora företag. Ett annat kriterium är de eventuella positiva regionala följderna. Slutligen utesluter kommissionen allt stöd till exportrelaterad verksamhet.
- (17) I detta sammanhang drog kommissionen slutsatsen att eftersom investeringarna gjordes i en EU-medlemsstat var det sannolikt att stödets inverkan på EU-marknaden var större än om det hade rört sig om stöd till ett projekt i ett tredjeland.
- (18) Kommissionen ifrågasatte också vilka effekterna skulle bli på sysselsättningen och andra faktorer för de berörda regionerna och på de berörda industrierna i båda medlemsstaterna samt om projektet skulle få stöd från Polen.
- (19) Det var också tveksamt om stödet var nödvändigt eller tillhandahöll något incitament för den sökande för att utföra investeringen eftersom projektet hade genomförts redan innan ORFAMA hade ansökt om statligt stöd. Slutligen ifrågasatte kommissionen om projektet kunde anses vara en nyinvestering i enlighet med Riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål ⁽⁵⁾. Kommissionen uppmanade Portugal att inkomma med sina synpunkter och tillhandahålla alla ytterligare upplysningar som är relevanta för att utvärdera fallet.

⁽⁵⁾ Se punkt 4.4 i "Riktlinjer för statligt stöd för regionala ändamål", EGT C 74, 10.3.1998, s. 9. I enlighet med dessa riktlinjer avses med nyinvestering en investering i anläggningstillgångar i samband med etablering av en ny anläggning, utökning av kapaciteten vid en befintlig anläggning eller igångsättning av en verksamhet som medför en genomgripande förändring av en befintlig verksamhets produkter eller produktionsprocesser (genom rationalisering, omstrukturering eller modernisering). Nyinvesteringar definieras med hänsyn till ett antal stödberättigande kostnader (mark, byggnader och inventarier, immateriella tillgångar och /eller lönekostnader).

⁽⁴⁾ N 96/99, EGT C 375, 24.12.1999, s. 4.

IV KOMMENTARER FRÅN PORTUGAL

- (20) De portugisiska myndigheterna påpekade att investeringen genomfördes i Europeiska unionen och bidrag till att stärka de ekonomiska förbindelserna med marknaderna i Östeuropa. De portugisiska myndigheterna påpekade att ORFAMA, Achimode och Wartatex ligger i regioner som mottar stöd och som har hög arbetslöshet. Textilsektorn har 331 000 anställda i Polen och 95 446 i Portugal. Sysselsättningen inom denna bransch minskade i Portugal med 15 procentenheter mellan 2000 och 2003. Mot denna bakgrund ansåg de portugisiska myndigheterna att ORFAMA:s investeringar bidrog till att upprätthålla sysselsättningen både i Portugal och i Polen och att de skulle ha en positiv inverkan på de berörda regionerna.
- (21) De portugisiska myndigheterna ansåg att stödbehovet var motiverat eftersom detta var ORFAMA:s första utländska direktinvesteringsprojekt som krävde en avsevärd investering på 9 217 516 euro, varav 8 978 362 euro finansierades genom banklån och resten med företagets egna medel. Stödet skulle kompensera ORFAMA för en del av denna ansträngning.
- (22) Projektet syftar också till att modernisera produktions- och informationstekniken i de polska företagen så att de kan öka produktiviteten samt förbättra produktkvaliteten och energieffektiviteten. ORFAMA avsåg att ersätta industriutrustning. Enligt de portugisiska myndigheterna bidrog projektet till att underlätta utvecklingen av näringsverksamhet i enlighet med artikel 87.3 c i EG-fördraget.
- (23) Slutligen hävdade de portugisiska myndigheterna att stödet inte skulle få någon negativ inverkan på handeln inom gemenskapen. Den berörda investeringen bidrog endast till att konsolidera en redan existerande handelsförbindelse genom övergång från en situation med underleveranser till ägarskap. Till stöd för detta argument tillhandahöll de portugisiska myndigheterna statistik som visade att mellan 1999 (då investeringen genomfördes) till 2003 var ORFAMA:s försäljning i Polen stabil. Under samma period minskade faktiskt ORFAMA:s sammanlagda försäljning i EU.
- (24) På liknande sätt minskade även Polens egen export av de berörda produkterna till EU.
- (25) Inga synpunkter från tredjeland lämnades.

V BEDÖMNING

Förekomst av statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget

- (26) Enligt artikel 87.1 i fördraget är ett stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel oförenligt med den gemensamma marknaden om det påverkar handeln mellan medlemsstaterna, om det snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion.
- (27) I sitt beslut av den 6 december 2004 drog kommissionen slutsatsen att stödet omfattades av artikel 87.1 i EG-fördraget av följande skäl: stödet till ORFAMA:s investering i Polen gynnar ett visst företag eller viss produktion, det finns en omfattande handel i EU inom textilsektorn, vilket innebär att stödet kan snedvrider konkurrensen där. Stödet finansieras genom statliga resurser. De portugisiska myndigheterna bestred inte dessa slutsatser och de bekräftas härmed.

Stödets förenlighet med EG-fördraget

- (28) Kommissionen angav att den skulle utvärdera förenligheten med EG-fördraget mot bakgrund av undantaget i enlighet med artikel 87.3 c i fördraget i vilket det fastställs att stöd kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden om det underlättar utveckling av vissa näringsverksamheter (...), när det inte påverkar handeln i negativ inriktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. Följaktligen måste kommissionen utvärdera om stödet kommer att bidra till utvecklingen av trikåvaror och/eller annan ekonomisk verksamhet i EU utan att negativt påverka handeln mellan medlemsstater.
- (29) I beslutet att inleda förfarandet påpekade kommissionen även att den skulle beakta vissa kriterier som den hade tillämpat i tidigare stödärenden till stora företag i samband med direktinvesteringar i utlandet (se punkt 16) och som hade till syfte att säkra balansen mellan åtgärdens fördelar vad gäller dess bidrag till de berörda EU-företagens internationella konkurrenskraft (t.ex. om stödet är nödvändigt med hänsyn till de risker som är förknippade med projektet i investeringslandet) och dess eventuella negativa effekter på EU-marknaden.

Stödets nödvändighet

- (30) I lagstiftningen om statligt stöd fastställs den allmänna principen om att för att stöd skall vara förenligt med den gemensamma marknaden måste det visas att stödet medför ökad aktivitet för stödmottagaren och att detta inte hade varit möjligt utan stödet. Annars skulle stödet endast medföra snedvridningar utan att ha någon positiv kompenserande effekt.
- (31) Redan i samband med beslutet om att inleda förfarandet uttryckte kommissionen tvivel om huruvida stödet var nödvändigt för att ORFAMA skulle kunna genomföra den berörda investeringen.
- (32) Enligt den tillgängliga informationen är ORFAMA en väl etablerad producent på EU-marknaden som producerar för kända märken och även under eget namn. De portugisiska myndigheterna påpekade i detta sammanhang att detta var ORFAMA:s första direktinvestering i utlandet och att investeringen innebar risker på grund av de strukturella och konjunkturmässiga faktorerna på den polska marknaden (nämligen det förhållandet att Polen under den tidpunkten höll på att förhandla om anslutning till EU) och strukturella faktorer som avser själva verksamheten och ekonomin i det område där den ligger. Portugal angav emellertid inte vilka risker det konkret rörde sig om.
- (33) De portugisiska myndigheterna ansåg att stödet var nödvändigt eftersom det handlade om ORFAMA:s första direktinvestering i utlandet. I detta sammanhang påpekade emellertid kommissionen att ORFAMA:s handelsförbindelser med Archimode och Wartatex går tillbaka till början av 90-talet då dessa två företag började att producera kläder för ORFAMA som underleverantörer. År 1995 stod de två polska företagen redan för ca 30 % av ORFAMA:s omsättning. ORFAMA kände därför redan till hur dessa företag fungerade innan de genomförde projektet och de har därför erfarenhet både av de polska och internationella marknaderna. Det stödmottagande företaget har redan delvis nått sitt mål med att öka produktionen och få tillgång till den polska och angränsande marknaderna innan det köpte företagen eller ansökte om stöd. De portugisiska myndigheterna verkar bekräfta detta, eftersom de i anmälan angav att ORFAMA:s beslut om att investera i Polen delvis fattades med den kunskap som företaget redan hade om den polska marknaden och om de förvärvade företagen, vilket således begränsade riskerna med investeringen. Kommissionen anser därför att denna investering i grund och botten var en finansiell

operation med syfte att förvärva de berörda polska företagen inom ramen för en redan befintlig handelsförbindelse och inte en första viktig investering i utlandet ⁽⁶⁾.

- (34) Kommissionen uppmärksammade också det förhållandet att ORFAMA först ansökte om stöd efter det att projektet avslutats och därför inte uppfyllde kriteriet om en "incitamenteffekt" som normalt krävs i enlighet med EU-bestämmelserna om statligt stöd för regionala ändamål ⁽⁷⁾. Kommissionen konstaterar å andra sidan att ORFAMA uppenbarligen kunde finansiera investeringen med egna medel och med lån på marknadsvillkor som beviljades även innan företaget ansökte om stödet.
- (35) Med beaktande av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att Portugal inte har visat att det föreslagna stödet är nödvändigt för att kompensera för särskilda risker i samband med projektet.

Stödets inverkan på den gemensamma marknaden

- (36) Kommissionen har vid tidigare tillfällen framfört att stöd till direktinvesteringar i utlandet kan stärka mottagarens allmänna finansiella och strategiska situation och därmed har inverkan på dennes ställning i förhållande till konkurrenter på EU-marknaden ⁽⁸⁾.
- (37) Portugal anförde i detta hänseende att stödet skulle vara till nytta för ORFAMA att utvidga sin produktion, som hade nått sin maximala kapacitet i Portugal, och att öka produktiviteten genom en lägre omkostnadsnivå och en allmänt kvalificerad och yngre arbetskraft i Polen. Enligt de portugisiska myndigheterna bidrog detta projekt emellertid också till att stärka den berörda europeiska industrin genom att öka tillgången på produkter från EU och genom att främja EU-märken i ett läge med ökande konkurrens från importerade varor. För Portugal är det mycket viktigt att bevilja stöd till företag som ORFAMA (och indirekt till Archimode och till Wartatex) för att säkra EU-textilindustrins konkurrenskraft på EU-marknaden och på internationella marknader.

⁽⁶⁾ Ett begrepp som motsvarar det som används i punkt 4.4 i "Riktlinjer för statligt stöd för regionala ändamål", se fotnot 5.

⁽⁷⁾ Se punkt 4.2 i "Riktlinjer för statligt stöd för regionala ändamål" i vilka det fastställs att ansökan om stöd måste inkomma innan projektet inleds för att säkra den nödvändiga incitamenteffekten, se fotnot 5.

⁽⁸⁾ Se kommissionens beslut 1999/365/EG mål C 77/ 97 (det österrikiska företaget LiftGmbH – Doppelmayr), EGT L 142, 5.6.1999, s. 32.

- (38) Kommissionen påpekar att den berörda investeringen genomfördes i ett land (Polen) som nu är medlem i EU. Stödet skulle påverka en sektor (textilsektorn) som för närvarande är hårt drabbad efter liberaliseringen av importen som ägde rum i januari 2005. Andra EU-företag kan vara intresserade av att omorganisera sig på samma sätt som ORFAMA och stödet skulle således ge ORFAMA en fördel jämfört med företag som inte mottar sådant stöd.
- (39) Portugal hävdade dessutom att stödet skulle hjälpa sysselsättningen i båda de portugisiska och polska regionerna (Braga respektive Lodz) som är stödmottagande regioner med hög arbetslöshet (se punkt 20), men angav inte hur stödet skulle kunna påverka läget för sysselsättningen i dessa regioner.
- (40) Slutligen påpekar kommissionen att, även om ORFAMA:s investering skulle få en positiv inverkan på de berörda regionerna (vilket inte har visats) kan en sådan inverkan principiellt inte tillräknas stödet, eftersom stödet – såsom förklarats tidigare – på nuvarande tidpunkt inte har någon som helst incitamenteffekt, eftersom projektet avslutades, innan ORFAMA ansökte om stöd, och eftersom stödet inte var nödvändigt för att genomföra investeringen.
- (41) Vid utvärdering av stödets förenlighet med gemenskapsmarknaden undersöker kommissionen noggrant balansen mellan dess positiva och negativa effekter och avgör om de positiva effekterna för EU är större än de negativa, vad gäller konkurrens och handel på gemenskapsmarknaden. Mot bakgrund av ovanstående är kommissionen inte övertygade om att beviljande av stödet till ORFAMA:s investering i Polen skulle bidra till att öka detta EU-företags konkurrenskraft eller ha en positiv inverkan på den berörda regionerna. Tvärtom skulle stödet sannolikt stärka stödmottagarens ställning på bekostnad av dess konkurrenters, som inte fick stöd. Kommissionen anser följaktligen att stödets positiva effekt för EU inte är större

än den negativa effekten för konkurrensen och handeln på gemenskapsmarknaden.

VI SLUTSATS

- (42) Med hänsyn till ovanstående anser kommissionen att de portugisiska myndigheterna inte har visat att stödet var nödvändigt, för att ORFAMA ska kunna genomföra den berörda investeringen. Stödet skulle därför bara ha en snedvridande effekt på konkurrensen på gemenskapsmarknaden utan att bidra till ökad aktivitet för stödmottagaren. På grundval av detta kan stödet inte anses underlätta utvecklingen av vissa näringsverksamheter i enlighet med artikel 87.3 c i EG-fördraget utan att påverka handeln i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset och det är därför inte förenligt med den gemensamma marknaden.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den av Portugal föreslagna skattelättnaden på 921 752 euro i samband med en investering genomförd av företaget ORFAMA, Organização Fabril de Malhas S.A, i Polen, är inte förenlig med gemenskapsmarknaden eftersom det inte uppfyller de kriterier som anges i artikel 87.3 c i EG-fördraget och det kan därför inte beviljas.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Portugal.

Utfärdat i Bryssel den 7 mars 2007.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen